

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Листопад 2022 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 38
Департамент статистики та звітності

Головне

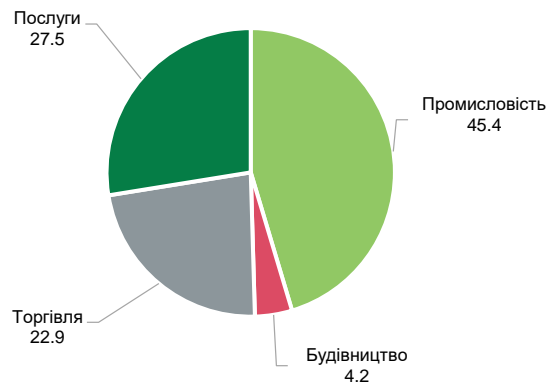
Бізнес продовжує зазнавати втрат від повномасштабної війни та послаблює оцінки щодо своєї економічної діяльності. **Індекс очікувань ділової активності (ІОДА) в листопаді становив 42.7** (у жовтні – 44.9).

- Триваючі бойові дії, подальше руйнування критичної інфраструктури, логістики, зростання виробничих витрат, а також зниження доходів населення вплинули на погіршення оцінок щодо економічних результатів у найближчій перспективі підприємств усіх секторів, що беруть участь у щомісячних опитуваннях. Підприємства очікують на подальше скорочення обсягів виробництва, обсягів наданих послуг і товарообороту.
- Респонденти продовжують зберігати високі очікування щодо здорожчання власної продукції/послуг на тлі високих очікувань щодо цін на сировину та товари постачальників.
- Пропозиції на ринку праці значно знизилися. Зменшення кількості працівників продовжують очікувати керівники усіх секторів, найбільше – сектору будівництва.

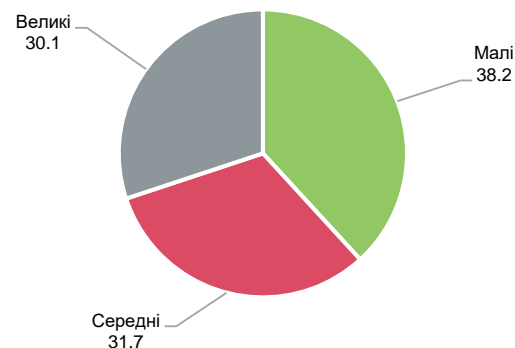
НБУ публікує результати щомісячного опитування в форматі «Відкриті дані». Інформація доступна за посиланням <https://bank.gov.ua/ua/open-data/api-dev>

Паспорт вибірки

Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

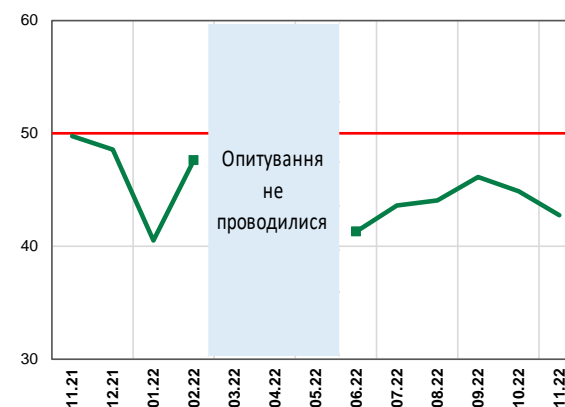
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 03 – 23 листопада 2022 року
- Опитано всього: 432 підприємства
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у листопаді порівняно з жовтнем

Сектор	Вагова структура для розрахунку ІОДА, %	Дифузійний індекс (секторальний)		
		Жовтень 2022	Листопад 2022	Зміна м/м
Промисловість	35.3	45.8	44.1	-1.7
Будівництво	4.8	38.2	41.0	2.8
Торівля	23.6	48.9	45.2	-3.7
Послуги	36.3	42.2	40.0	-2.2
Загалом	100.0	ІОДА (в цілому по Україні)		
		44.9	42.7	-2.1

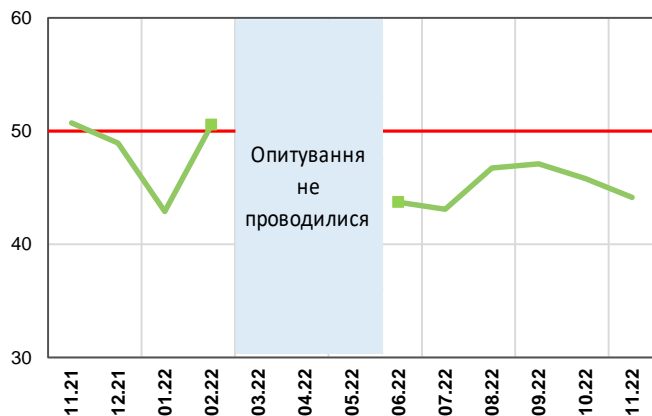
Індекс очікування ділової активності

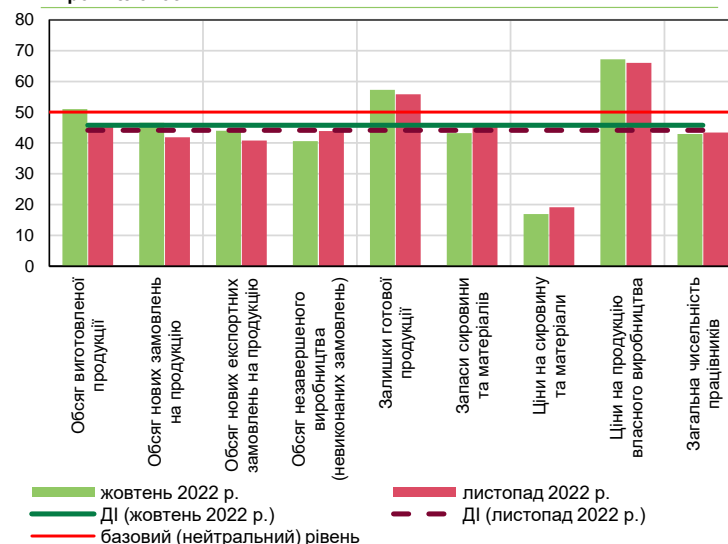
В окремих випадках можливі незначні розбіжності між підсумками та сумою складових за рахунок округлень

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

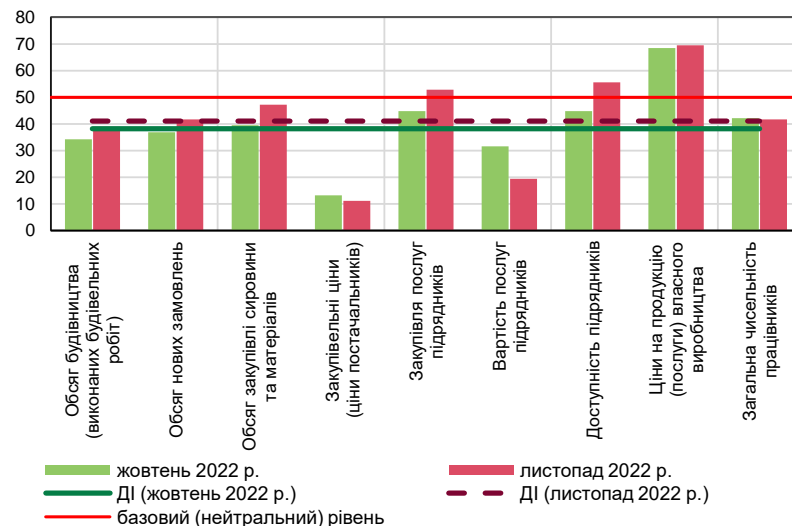
- Руйнування виробничих потужностей та інфраструктури посилили негативні очікування промислових підприємств щодо своєї економічної діяльності: **ДІ сектора у листопаді знизився до 44.1** (у жовтні – 45.8).
- **Погіршилися оцінки щодо обсягів виготовленої продукції, обсягів нових замовлень на продукцію та обсягів нових експортних замовлень:** ДІ – 45.4, 41.8 і 40.8 відповідно (у жовтні – 51.0, 46.6 і 44.4 відповідно).
- Водночас оцінки щодо обсягів незавершеного виробництва були менш песимістичні, ніж попереднього місяця: ДІ – 43.9 (у жовтні – 40.6). Очікується зменшення залишків готової продукції: ДІ – 55.9 (у жовтні – 57.3).
- Залишаються високими очікування щодо зростання цін на сировину та матеріали, а також цін на продукцію власного виробництва: ДІ – 19.1 та 66.1 (у жовтні – 16.9 та 67.2 відповідно).
- Як і в попередні місяці, керівники підприємств промисловості налаштовані на скорочення загальної чисельності працівників: ДІ – 43.4 (у жовтні – 43.0).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

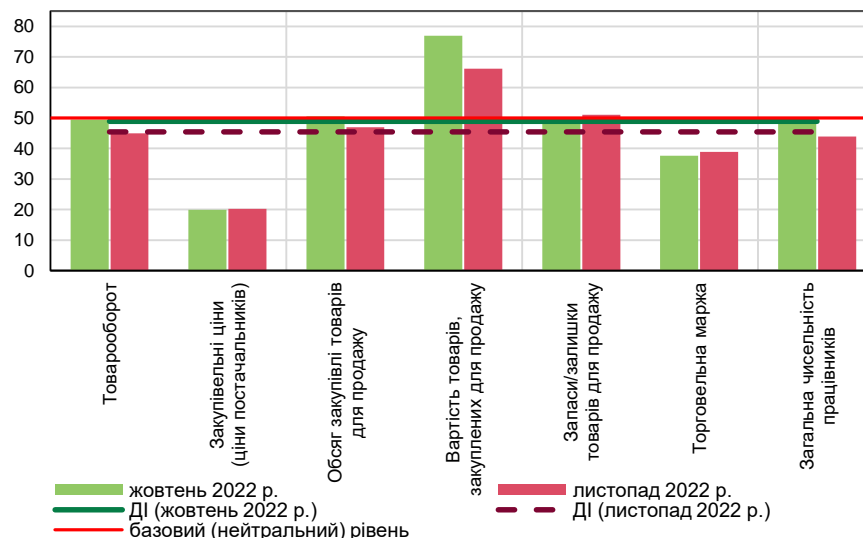
- Підприємства будівництва дещо послабили песимістичні оцінки щодо своїх економічних результатів у листопаді: **ДІ становив 41.0** (у жовтні – 38.2).
- Пом'якшилися очікування щодо обсягів виконаних будівельних робіт та обсягів нових замовлень: ДІ – 38.9 та 41.7 відповідно (у жовтні – 34.2 та 36.8). Суттєво підвищилися, хоча й залишаються нижче нейтрального рівня, оцінки щодо обсягів закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 47.2 (у жовтні – 39.5).
- На тлі поліпшення доступності підрядників (ДІ – 55.6, у жовтні – 44.7), респонденти налаштовані на збільшення обсягів закупівлі їхніх послуг: ДІ – 52.8 (у жовтні – 44.7).
- Прогнози щодо суттєвого зростання вартості послуг підрядників і закупівельних цін (ДІ – 19.4 та 11.1 відповідно, у жовтні – 31.6 і 13.2 відповідно) вплинути на збереження очікувань щодо високих цін на власну продукцію: ДІ – 69.4 (у жовтні – 68.4).
- Зважаючи на сезонний фактор, будівельні компанії очікують скорочення чисельності працівників: ДІ – 41.7 (у жовтні – 42.1).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

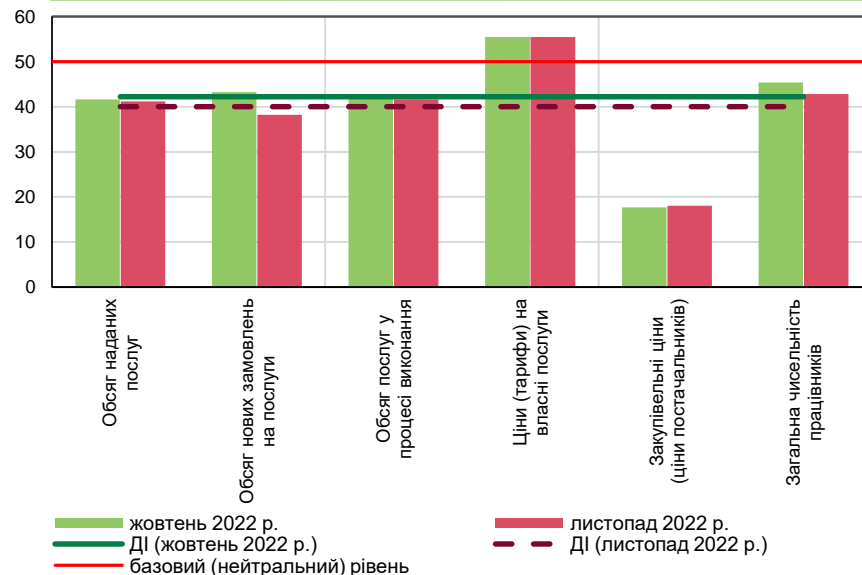
- Посилення інтенсивності бойових дій та зниження доходів населення вплинули на погіршення економічних перспектив підприємств торгівлі: у листопаді **ДІ знизився до 45.2** (у жовтні – 48.9).
- Респонденти погіршили свої оцінки щодо товарообороту та обсягів закупівлі товарів для продажу: ДІ – 44.4 та 46.5 відповідно (у жовтні – 49.5 та 50.5).
- На тлі стійких високих очікувань щодо закупівельних цін підприємства торгівлі очікують нижчі темпи зростання вартості товарів, закуплених для продажу: ДІ – 19.7 і 65.7 відповідно (у жовтні – 19.9 і 76.9 відповідно). Зберігається тенденція щодо зниження торговельної маржі: ДІ – 38.9 (у жовтні – 37.6).
- На відміну від попереднього місяця підприємства торгівлі очікують збільшення обсягів запасів/залишків товарів для продажу: ДІ – 51.5 (у жовтні – 50.0).
- У секторі прогнозують подальше скорочення загальної чисельності працівників: ДІ – 43.9 (у жовтні – 48.4).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Руйнування ланцюгів постачання та збільшення виробничих витрат вплинули на ділову активність підприємств сфери послуг: **ДІ у листопаді становив 40.0** (у жовтні – 42.2).
- Посилилися негативні очікування щодо обсягів нових замовлень, обсягів наданих послуг і послуг у процесі виконання: ДІ – 38.2, 41.2 і 41.6 відповідно (у жовтні – 43.3, 41.6 і 42.9 відповідно).
- На тлі високих оцінок щодо цін постачальників, підприємства сфери послуг очікують подальше здорожчання власних послуг: ДІ – 18.1 і 55.5 відповідно (у жовтні – 17.6 і 55.5 відповідно).
- Керівники підприємств сектору й надалі песимістично налаштовані щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 42.9 (у жовтні – 45.4).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у листопаді 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	23	45	32
Обсяг нових замовлень на продукцію	16	51	33
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	13	55	32
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	7	74	19
Залишки готової продукції	15	58	27
Запаси сировини та матеріалів	18	55	27
Ціни на сировину та матеріали	63	36	1
Ціни на продукцію власного виробництва	35	63	3
Загальна чисельність працівників	4	80	17

Дані опитування підприємств будівництва у листопаді 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	11	56	33
Обсяг нових замовлень	17	50	33
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	22	50	28
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	78	22	0
Закупівля послуг підрядників	22	61	17
Вартість послуг підрядників*	61	39	0
Доступність підрядників	11	89	0
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	39	61	0
Загальна чисельність працівників	0	83	17

Дані опитування підприємств торгівлі у листопаді 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	27	34	38
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	63	35	2
Обсяг закупівлі товарів для продажу	27	38	34
Вартість товарів, закуплених для продажу	49	32	18
Запаси / залишки товарів для продажу*	23	51	26
Торговельна маржа	7	64	29
Загальна чисельність працівників	3	82	15

Дані опитування підприємств сфери послуг у листопаді 2022 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	18	47	35
Обсяг нових замовлень на послуги	15	46	39
Обсяг послуг у процесі виконання	16	51	33
Ціни (тарифи) на власні послуги	18	76	7
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	66	31	3
Загальна чисельність працівників	3	79	18

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **ІОДА** – показник, середньозважений за частками секторів економіки у ваговій структурі.

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)